

MAGYARÁG

TITULESCU állapota javul

Még egy vérátömlesztésre lesz szükség. A vörös vérsejtek szaporodásából következettnek a javulásra. A mai hőmérséklet 37.6

Bucuresti, szeptember 23.
Titulescu állapotában az orvosok véleménye szerint megindult a javulási folyamat. Éjjel 3 órakor adták ki az első megnyugtató jelentést, amely szerint a beteg az éjszakát nyugodtan töltötte. Dr. Abrami, Titulescu kezelőorvosa az éjszaka folyamán újabb konziliumot tartott kollegáival és az az egyhangú vélemény alá-

kult ki, hogy a beteg állapota javulóban van. Az orvosok azt is megállapították, hogy a vörös vérsejtek száma, mely a betegség folyamán

ötmillióról egymillió háromszáz ezerre csökkent, ismét emelkedést mutat.

A mai nap folyamán, valószínűleg újabb vérátömlesztésre lesz szükség, ha ennek lesz ha-

tása úgy 10—15 napon belül megkezdődik, a végleges javulási folyamat.

Hivatalos jelentés Titulescu állapotáról

Délben a következő hivatalos jelentést adták ki: A beteg állapota változatlan. Hőmérséklet 37.6.

Magyarországba is elnyulnak a Timisoarán leleplezett dollárhamisítás szálai

A budapesti rendőrség letartóztatott egy satmari fiatalembert, aki ott hamis huszlejeseket gyártott

(Tudósításunk eleje a 3-ik oldalon).

Bucuresti, szeptember 23.
A Timisoarán leleplezett dollárhamisítási ügy letartóztatottait ma Bucurestibe szállították, ahol egyelőre a rendőrség fogdájában tartják őket őrizetben. Az ügybe belekevert dr. Német Zoltán tisztázta magát a vádak alól és véglegesen szabadlábra helyezték. Timisoaráról Bucurestibe szállították Murgu Victor banktisztviselőt, Livius Matei zis Popa krupiert, Klopfer Jenő őrást, a Chinezul sportklub elnökét, Winternitz László ügynököt, Smoszky József állás nélküli tisztviselőt és Enrica Juon volt bírósági tisztviselőt.

A rendőrség feltevése szerint a dollárokat Budapesten hamisították.

Budapest, szeptember 23.
A bucarestii rendőrség megkeresésére a rendőrség nyomozást indított a hamis dollárok eredete ügyében és megállapította, hogy Magyarországot is elárasztották ha-

mis dollárokkal, melyeket a román határon csempészték át. A rendőrség nagy eréllyel nyomoz az ügyben.

Hamis huszlejes gyár Budapesten

Budapest, szeptember 23.

Az itteni rendőrség letartóztatta Moskovits Andor satmari illetőségű fiatalembert akiről kiderült, hogy rendszeresen berendezett műhelyében hamis 20 lejeseket gyártott és Romániába csempészte azt át. A letartóztatott fiatalembert a bűnjelekként együtt átadják a román hatóságoknak.

Elkészült az éjszaka a Népszövetség jogügyi bizottsága az abesszin javaslattal

A bizottság is Hága elé utalja a kérdést

Genf, szeptember 23.
Az abesszin kérdés nagy nehézségeket

okoz a Népszövetségnek. A kiküldött bizottságnak az a határozata, amely szerint a kérdés megoldását bízzák a hágai döntőbírósságra, Rómában fagyos közönyre talált. — Olaszországnak ugyanis az az álláspontja, hogy csak akkor vesz részt a Népszövetség munkájában, ha az abesszin ügyet végleg elintézik.

A Népszövetség jogügyi bizottsága az éjjel elkészült szakvéleményével, mely szerint szólítsák fel a hágai döntőbírósságot döntésre az abesszin küldöttség törvényszerűsége ügyében.

Arról még nem határoztak, hogy a Népszövetség közgyűlése, vagy a tanács forduljon-e a hágai döntőbíróssághoz.

Szombaton tartja a nemzeti-paraszt-párt végrehajtóbizottsági ülését

Dr. Lupu ma érkezik haza repülőgépen

Bucuresti, szeptember 23.
Maniu Gyula ma érkezik Bucurestibe. A párt végrehajtó bizottsági ülését szombaton tartják meg. Dr. Lupu a párt alelnöke ma érkezik repülőgépen haza. Attól tartanak

hogy Costachescu volt miniszter álláspontja megzavarja a párt egységét. A végrehajtó bizottság határozati javaslatát Maniu, Mihalache és Lupu állapítják meg.

„Rumba” ajándékozási akció 30. száma

Uruguay megszakította a diplomáciai összeköttetést Spanyolországgal

Az alkonzul három nővérének meggyilkolása miatt következett be a szakítás

Montevideo szeptember 23. Uruguay állam madridi alkonzuljának három nővérét meggyilkolták. Ez okból a két kormány között megszakadt a diplomáciai kapcsolat. A délamerikai lapok borzalmas részleteket közölnek a három hölgy meggyilkolásáról. A három nő gyanútlanul sétált Madrid uccáin, mikor arra kényszerítették őket, hogy egy autóba szálljanak. A gépkocsi utasaival együtt eltűnt. Az eset

szeptember 14-én történt. Uruguay madridi ügyvivője szeptember 20-án a spanyol kormányhoz fordult felvilágosításért, azonban a kormány nem tudott felvilágosítással szolgálni.

A gyilkosság úgy derült ki, hogy egy uruguay-i polgár a madridi temető halottas házában abban a pillanatban ismérte fel a három holttestet, mikor titokban el akarták földelni.

Két év után elfogták Chilében a Tasnadról elszármazott Keller Ferenc gyilkosát

Tasnad, szept. 23.

Nemcsak Tasnadon, és a délamerikai ki vándoroltak körében, hanem az egész dél-amerikai társadalomban nagy szenzációt kel tett és mélyen felrázta az emberket ezelőtt két évvel az a páratlan kegyetlenséggel el követett gyilkosság, amelynek áldozatául az akkor alig 21 éves Tasnadról Chilébe kívándorolt Keller Ferenc esett.

A gyilkosság 1934 január 24-én történt Aranyvásárlás ürügye alatt a kenyérért küzdő, mit sem sejtő fiatalembert két elvetemült ember egy ismeretlen házba csalta, ahol vasdoronggal agyonütötték, majd holttestét egy zsákba bevarrták s éjszaka egy tengerhez vezető kanálisban akarták el tüntetni. Utközben azonban autójuk egy gyü mölcs és zöldség árus szekérrel összeütközött s így a váratlan karambol folytán ki derült a gyilkosság. A tettesek közül már másnap az egyiket sikerült is a rendőrségnek elfognia Luciano Dunoguer volt rendőrségi detektiv személyében. A bűntársának akit akkor meg is nevezett, Carlos Herman Ortiznak nyoma veszett. Érdekes, hogy Ortiz egy ottani előkelő magasrangú család tagja, kinek a gyilkosság kipattanásakor ne vét a rendőrség néhány napig a családra való tekintettel nem hozta nyilvánosságra. Luciano Dunoguer az elfogott gyilkos az

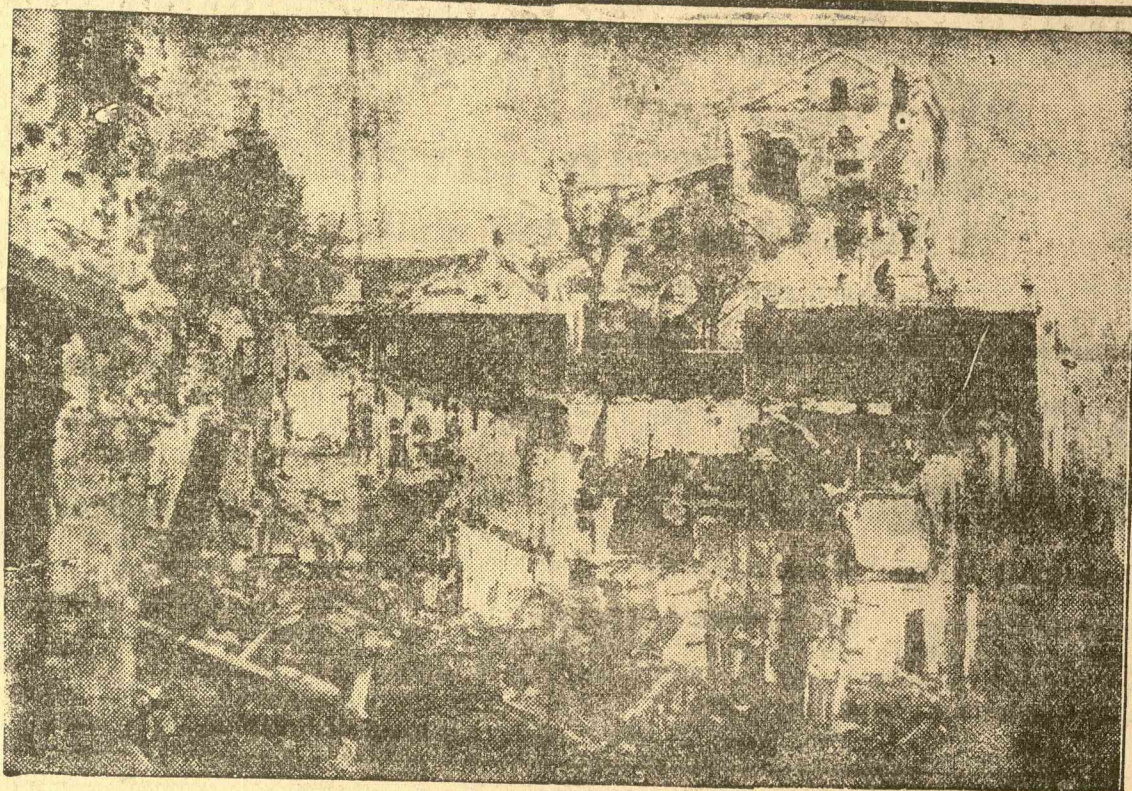
azóta eltelt két esztendő óta részben börtönben részben miután az örütség jelei mutatkoztak rajta, örültek házában töltötte, honnan nemrég eddig még ki nem derített módon megszökött.

A napokban ideérkezett délamerikai spanyol ujság, az "El Mercurio" augusztus 31-iki száma azt a szenzációs hírt közli, hogy Carlos Herman Artizt elfogták, aki bevallotta bűnrészességét a rablógyilkosságban.

Az elvetemült gyilkost — írja a dél-amerikai ujság, — teljesen lerongyolódott, lezúllott állapotban fogta el a rendőrség. Vallomása szerint nagy nyomora és lelkiismeret furdalása kergette vissza a büntény színhelyére, Santiago de Chilébe. A délamerikai ujság hasábos cikkekben foglalkozik ismét az ügygel s újonnan feleleveníti az egész borzalmas gyilkosságot.

Olcsón vehet szövetet,

vásznat, selymet egy-egy ruhára vagy kabáttra Steiner maradékosnál Oradea. Calea Victoriei 3 az udvarban

Alcazar

A rommá lett vár kopár falai

RUMBA-JÉGY
SZELVENY

Első széria

30

Aki a folytatólagosan megie lenő 30 számot összegyűjti, résztvesz a „Rumba”-játékban

1936. augusztus-szeptember

A NAP

Két forradalmi induló születése

Páris utcáin egyre sűrűbben és egyre elkeseredettebben harcol két világ és két harci dal: a Marseillaise és az Internacioná le, a francia szocialista párt és a népfront. Érdekesek a két nevezetes politikai induló születésének körülményei.

A MARSEILLAISE tudvalevőleg nemzeti himnusz, legalább is ma már az, kifejezetten hazafias induló s mint ilyen ellentéte az internacionálénak.

A Marseillaise szó azt jelenti, hogy marseillei, Marseilledől való. A dalt a nagy francia forradalomban 1792 április 24-én költötték, azon a napon, amelyen a fiatal francia köztársaság Ausztriának szóló hadüzenete ismeretessé vált Strassburgban. — Egy fiatal pionir-százados Rouget de Lisle, Dietrich polgármesternél ebédelt. Dietrich nagy hazafi volt és szomorúan emlegette, hogy a katonák csak régi dalokat tudnak, pedig új dalra is szükség volna, amely már az új eszméket fejezi ki. Felkérte vendégét, akit verselő embernek ismert, hogy írjon ilyen ujszerű indulót.

A százados hazament, fogta hegedűjét és még aznap éjjel megírta és megzenésítette a hatalmas himnusz, amelyet először „A rajnai hadsereg dalának” nevezett. Más nap lehegedülte az indulót a polgármester előtt, nagy társaság jelenlétében, amely elragadtatva fogadta a dalt. A dal csak június 30-án vált ismeretessé Párisban, regrutáltak énekelték, akik Marseilledől jöttek. Innen a neve. Marseilleben egy strassburgi újságból ismerték meg. A negyedik strófát később költötték hozzá.

Erdekes, hogy Rouget de Lisle édesanyja nagyon felháborodott, mikor megtudta, hogy az ő fia írta azt a verset, amelyet „az ország végigvonuló rablóbandák” énekelnek. A Marseillaise-t különben külföldön a helyi viszonyokhoz alkalmazva sokféle átalakították; így született meg a Corsoise, a korzikai vasutasok éneke, továbbá az Adorff féle német „munkás Marseillaise”.

Az INTERNACIONALÉ mindig a szociáldemokraták és kommunisták éneke volt, a Szovjet óta a világproletariátus hivatalos himnusza. A vers maga 1871-ben a párisi kommun alatt született, költője Eugen Pottier. Az eredeti francia szöveg tulajdonképpen száraz, de rutinos tákolmány, ügyes rimbeszedése a teljes marxista programnak. A minálunk ismert szöveg erős összevonásból származó keverék, az eredeti versnek sok strófája van. 1888-ban Lille szocialista polgármestere, Delory, a költeményt átadta a De Geyter testvéreknek megzenésítés végett. Sokáig bizonytalanság volt a dal eredete körül, amennyiben azt hitték, hogy a szöveg is Geyterék írták

(Le Journal.)

2 oldal

„MAGYARSA G”

1936 szeptember 23

Carol király kihallgatáson fogadta báró Láng Boldizsár tábornokot

Sinaia, szept. 23. fejlődése, mire az uralkodó megjegyezte, hogy a magyaroknak "irigylésre méltó fővárosuk" van.

Az interparlamentáris kereskedelmi konferencia küldöttei kedden autókarrokon megtekintették a romániai petroleum vidékeket, délután öt órakor pedig a társaságukban levő hölgyekkel együtt megjelentek a Peles kastélyban, ahol a képviselőház elnöke országoszerinti névsorban valamennyi kiküldöttet bemutatta az uralkodónak. Báró Láng Boldizsár tábornok a magyar küldöttség vezetője bemutatta Öfelségének a magyar küldöttség tagjait. A királyi fogadtatáson jelen volt Mihai nagyvajda is.

A királyi fogadtatás után az uralkodó magához hivatta és külön kihallgatásban részesítette Láng Boldizsár tábornokot. A magyar küldöttség vezetője kihallgatásáról a következőket mondotta:

Láng tábornok elmondta Öfelségének, hogy mennyire meglepte Bucuresti rohamos

— Miben látja a jelen konferencia jelentőségét? — kérdezte Láng tábornoktól az Uralkodó.

— Az emberek — válaszolta a tábornok — régi barátságokat elvenitenek fel és ujakat kötnek. Engedje meg Felséged, megjegyezmem, hogy a magyar küldöttség itt-idegyése egybeesik a magyar-román kereskedelmi szerződés megkötésével, ami jó előjel.

— Fontos a gazdasági közeledés — jelentette ki Öfelsége, — mert a politikai közeledés csak ezután következhetik.

Láng tábornok kijelentette még, hogy a magyar küldöttséget az egész értekezlet tartama alatt kitüntető figyelemességgel és szívélyességgel kezelték.

A H. csoport újra megkezdi politikai tevékenységét

Bucuresti, szept. 23.

A csoport vezetőinek határozata értelmében az ifju liberálisok szervezete a kormánnyal egyetértésben az ország néhány központjában nagy politikai tüntetéseket fog rendezni. Az első ilyen tüntetés Orheiu Iess Besszarabiában. A H. csoport vezetőin kívül a kormány egyes tagjai is részt fognak venni a gyűlésen így Iamandi miniszter Barca belügyi államtitkár, Bejan fegyverkezési államtitkár, Tiberiu Mosoiu földművelésügyi államtitkár.

A gyűlés után Barca államtitkár látogatást tesz néhány besszarabiai megyében.

Nem válóok az elmebaj

Budapest, szept. 23.

Egy orgoványi asszony a kecskeméti törvényszék előtt házasságának érvénytelenítése iránt pert indított a férje ellen azért mert ez már a házasság megkötése előtt is elmebajos volt s személyiségének e lényeges körülményét elhallgatták előtte. E perben a Kuria végítélete elutasította felperest keresetével, mert az asszony, amikor felismerte férjének betegségét, vele mégis hosszabb időn át életközösséget folytatott, tehát a házasságát a megtévesztés ellenére jóváhagyta.

Hogyan leplezte le a rendőrség a nagyszabású dollárhamisítást

Nagykereskedők és bankigazgatók letartóztatásában

Lapunk tegnapi számában Bucuresti tudósítónk telefonjelentése alapján beszámoltunk arról a nagyarányú dollárhamisítási ügyről, amelyet Bunesco rendőrkezes vezített le. Mint megírtuk, a hamis dollárok centruma Timisoarán volt és az első letartóztatások is ott történtek. Az érdekes ügyről az alábbi tudósítás számol be:

Kedden délelőtt néhány általános ismert timisoarai tisztviselőt és kereskedőt szállítottak le Bucurestibe, nagyszabású dollárhamisítási panamában való részvétel vádjával. Vasárnap este óta a Bucuresti rendőrségnek két detektívje nyomoz Timisoarán. A detektívek Eftimovici és Stangrian a Terminus kávéházba előre megbeszélte kártyapartira érkeztek, ahol Murgu Petre volt banktisztviselő és Klopfer Jenő órást voltak a kártyapartnerük. A kártyaparti alatt a Bucuresti vendégek különböző kérdéseket tettek fel a két timisoarainak, akik természetesen gyanútlanul válaszoltak. Váratlanul aztán abbamaradt a kártyaparti és a

detektívek előzetes letartóztatásba helyezték Murgut és Klopfert.

A kihallgatás során Murgu és Klopfer elé kellemetlen kérdéseket terjesztettek. Szombaton Bucurestiben Német Zoltán kereskedő dollárokat akart eladni, amelyekről megállapították, hogy hamisak. A hamarosan közbelépő rendőrségen Német azt a vallomást tette, hogy a dollárokat Schäffer László timisoarai származású tisztviselőtől szerezte be.

A rendőrség azonnal kiszállt Schäffer Bucuresti lakására, ahol háromezer hamisított dollárt találtak.

Schäffert letartóztatták, a pénzügynök azonban megdöbbenésének adott kifejezést afölött, hogy a dollárok hamisak és kijelentette, hogy erről nem volt tudomása. A dollárokat Timisoarán keresztül szerezte be Murgu Petre magántisztviselőtől és Klopfer Jenő órástól, nem tudta azonban, hogy a pénz hamis. A rendőrség közben megállapította, hogy a dollárokat nagyon ügyesen hamisították olyképpen, hogy cinkográfiai munkájával az egydolláros bankjegyeket 10 dollárosokká, a 20 dollárosokat pedig 50 dollárosokká igazították át.

Igy került a nyomozás gőcpontja Timisoarara, ahol Murgu Petre és Klopfer Jenő is azt a kijelentést tették, hogy

foglalkoztak ugyan dollárügyletekkel, de nem volt tudomásuk róla, hogy a pénz hamis.

Megnevezték Eunica János és Matei Silvius volt adótitkárakat, akiknek segítségével a dollárokhöz jutottak. A volt adótitkár azonban általános meglepetésre hasonló vallomást tett, mint a többi gyanúsítottak és kijelentette, hogy a dollárokat ő is kapta, anélkül azonban, hogy tudott volna hamisításukról.

A vizsgálat a továbbiakban még néhány szenciós nyomra vezetett. Murgu, Klopfer és Eunica egyöntetű vallomása alapján a rendőrség letartóztatta Winternitz László munkanélküli tisztviselőt, Winternitz nagykereskedő fiát,

aki szintén foglalkozott a dollárok elhelyezésével. Winternitz nem tagadta, hogy a dollárüzletben része volt, de ő is azt állította, hogy jóhiszeműen járt el, mert nem volt tudomása a hamisításokról.

Üzletfelei közül megnevezte Szidon József lugoji bankigazgatót, aki a rajta keresztül közvetített dollárokat helyezte el.

A rendőrség a délelőtti folyamán Szidon Józsefet is letartóztatta.

Az őrizetbe vettek, valamint számos tanu kihallgatása után a rendőrség meggyőződött róla, hogy a dollárokat valóban nem Timisoarán hamisították.

A pénzhamisítás centruma valószínűleg külföldön van, ahonnan futárok csempészik át és különösen a nyugati határszél városaiiban helyezik el a dollárokat. Timisoarán 680 hamisított dollárbankjegyet sikerült elhelyezniük.

Ennyi adatnak a birtokában a rendőrség befejezettnek is minősítette a nyomozást és a déli gyorsvonattal Murgu Petre volt banktisztviselőt, Matei Silvius volt alampiti tisztviselőt, Klopfer Jenő órást, Winternitz László magántisztviselőt, Eunica János volt adótitkárát és Szidon János lugoji bankigazgatót Bucurestibe szállították. Timisoarán a letartóztatások óriási feltűnést keltettek miután a letartóztatottak között általában megbecsülésnek örvendő polgárok is vannak.

A timisoarai helyi lapok kedden délután rendkívüli kiadásokban számoltak be a város közgazdasági és társadalmi életében egyaránt nagy feltűnést keltő letartóztatásokról.

Boraink árát leszállítottuk

1 lit. jó asztali bor kihordásra 6 lei
1 lit. kisüsti pálinka saj. főzésű 32 lei
Fajborok nagyon olcsón kaphatók

Melki Apátság
borpince, Füchsl-palota

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. — 15 Hírek, időjárásjelentés. 19 Motzoiu zenekar. 19.50 Felolvasás. 20.10 Motzoiu zenekar. 20.40 Gramofonlemez. 21.10 Felolvasás. 21.25 Rádiózenekar. 22.45 Comgort Mircea énekel. 23.10 Giurgiu zenekar hangversenye, közben hírek.

Budapest: 7.45 Torna, Utána: Hanglemezek. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13. Déli harangszó. — 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.30 Zongora-ének. 15.40 Hírek. 17.15 Előadás. 18 Munkásfélóra. 18.30 Szalonzene. 19 Előadás. 20 Lemezek. 21 Két egyfelvonásos. 23.10 Hírek. — 24.30 Táncalemezek. 1.05 Hírek.

PÉNTEK:

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek időjárásjelentés. — 19 A Marcu zenekar hangversenyének követése. 20 Felolvasás. 20.35 Wagner Richard: Trián és Izolda zenedrámájának közvetítése gramofonlemezeken. Utána: Hírek.

Budapest: 7.45 Torna. — Utána: Hanglemezek. 8.20 Étrend. 10 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.30 Balalajka. 15.40 Hírek. 18 Előadás. 19.10 Sport. 19.20 Zongora. 20 Előadás. 20.30 Szerzői est. — 21.35 Hírek. 22 Szalonzene. 23.05 Vonós-nyegyes. 24 Jazz. 1.05 Hírek.

3 old.

MAGYARSAG

1936 szeptember 25

— Hastings barátom mesélte egyszer, hogy gyerekkorában gyakran játszotta azt a társasjátékot, melynek neve Igazság. A játék úgy folyik, hogy mindenki három kártyát kap, amelyből kettőre őszinte választ kell adnia. A harmadikra joga van nem felelni. Mielőtt a játékhoz fogtak, mindenkinek meg kellett esküdni, hogy csak a szíves igazságot mondja. — Szünetet tartott.

— És? — kérdezte Megan.

— Eh bien — én most ezt a játékot szeretném játszani. De nincs szükség három kérdésre. Egy elég.

— Miért ne? — legyintett Clarke türelmetlenül. — Természetesen mindenre felelünk.

— De én igen komolyan gondolom. — Hajlandók megesküdni rá, hogy az igazságot mondják? — Olyan ünnepélyesen mondta, hogy ez az ünnepélyesség a többiekre is átragadt. Valamennyien megesküdtek, ahogy kívánta.

— Bon — bólintott elégedetten. — Kezdjük. — Franklin Clarkehoz fordult.

— Mon cher Mr. Clarke, mi volt a véleménye a kalapokról, amelyeket a hölgyek ezidén viseltek az ascoti lóversenyen?

Franklin rábámult.

— Komolyan ezt kérdezi tőlem?

— Komolyan.

Clarke elnevette magát.

— Hát tudja, Mr. Poirot, én magam nem voltam kint Ascotban, hanem amit az odainduló autókban a hölgyek fején láttam az még fantasztikusabb volt, mint amiket általában viselnek.

Poirot mosolygott és Donald Fraser-hez fordult:

— Mikor vette ki a szabadságát ez idén, Mr. Fraser?

A fiú arca hirtelen megvonaglott. A kérdés valószínűleg eszébe juttatta a leányt akit szeretett.

— Augusztus első két hetében — felelt csöndesen.

De mintha Poirotot a válasz már nem is érdekelte volna. Thora Greyhez fordult és kis változást vettem észre a hangjában. A kérdés élesen, keményen csattant.

— Mademoiselle: Lady Clarke halálának estéjén feleségül ment volna-e Sir Carmichael Clarkehoz, ha ő megkéri a kezét? A leány fölugrott.

— Hogy merészel ilyet kérdezni? Ez... ez fölháborító!

— Lehet. De maga megesküdött, hogy az igazságot mondja. Igen vagy nem.

Sir Carmichael nagyon jó volt hozzám. Ugy bánt velem mintha leánya volnék. És én is így éreztem iránta.

— Bocsánat, de a kérdésre igennel, vagy nemmel kell felelnie, mademoiselle.

Thora habozott.

— A válasz természetesen, nem!

— Köszönöm, mademoiselle. — Poirot most Megan Barnardhoz fordult. A leány sápadtan nézett rá. Nehezen lélekezett, mint ha kemény megpróbáltatásra készülne. Poirot hangja úgy csapott le rá, mint az ostor.

— Mademoiselle, milyen reményekkel várja vizsgálódásaim eredményét? Azt szeretné, ha megtalálnák az igazságot... vagy ha nem?

Megan büszkén felemelte a fejét. Nem kételkedtem a válaszában. Ez a leány szenvedélyesen keresi az igazságot. Hangja most tisztán fölcsendült — és én elhültem.

— Nem! ...

(Folyt. köv.)

Oradeán is szervezkednek a feministák

Horváth Emilia ügyvédnő a mozgalom élén

Oradea, szept. 23.

A múlt hét folyamán Constantán országos kongresszust tartottak a romániai feminista szövetségek. A kongresszus elnöke Tatarecu miniszterelnök felesége volt és a gyűlésen számukra nagyfontosságú határozatokat hoztak. A hölgyek elhatározták, hogy akciót indítanak a nők politikai jogainak elismeréséért.

A constantai kongresszus úgy látszik érezteti hatását, mert most megindult Oradeán is a feminista mozgalom. Az oradeai mozgalom élén dr. Horváth Emilia ügyvédnő áll. A feminista hölgyek már összeültek és kidolgozták munkaprogramjukat. A politikai jogok kivívásán kívül tervbe vették a román nyelvkurzusok rendezését, valamint egyéb fontos programpontok keresztülvitelét.

SPORT

A magyar B. válogatott, vagy Budapest válogatottja Oradeán

Október 4-én, a magyar-román válogatott napján a CAO-Crisana ellen játszik a magyar csapat

A Kerületi Futballtanács tegnap este ülést tartott és az ülésen Chromek elnök, igen nagyfontosságú bejelentést tett. — Elmondta az elnök, hogy levelet intézett az MLSz-hez, amelyben október 4-ére, a román — magyar válogatott mérkőzés napjára, meghívta Oradeára a magyar B. válogatottat, vagy pedig Budapest válogatottját. Ez a mérkőzés valóban szenzáció erejével hatna, nemcsak azért, mert egy programtalan vasárnapot látna el elsőrangú műsorral, de azért is, mert a magyar B. válogatott, vagy pedig a Budapest válogatott valóban nemzetközi attrakció. A csapatnak Oradea kombinált, vagyis a CAO - Crisana lenne az ellenfele. A mérkőzés leköltése a bejelentés szerint biztosra vehető.

Foglalkozott a District az ifjúsági válogatott kérdésével is, amelyik október 4-én Bucuresti ifjúsági válogatottjával ütközik meg a fővárosban. A csapat előkészítését Jenny trénerre bízták. Jenny ki fogja jelölni a keretet és össze fogja hívni a csapatot. Az ifjúsági válogatott a Crisana első csapata ellen játszik tréning mérkőzést. A végleges csapat vasárnap, a Victoria-Crisana főmérkőzés előtt próba mérkőzést játszik egy oradeai B. válogatottal.

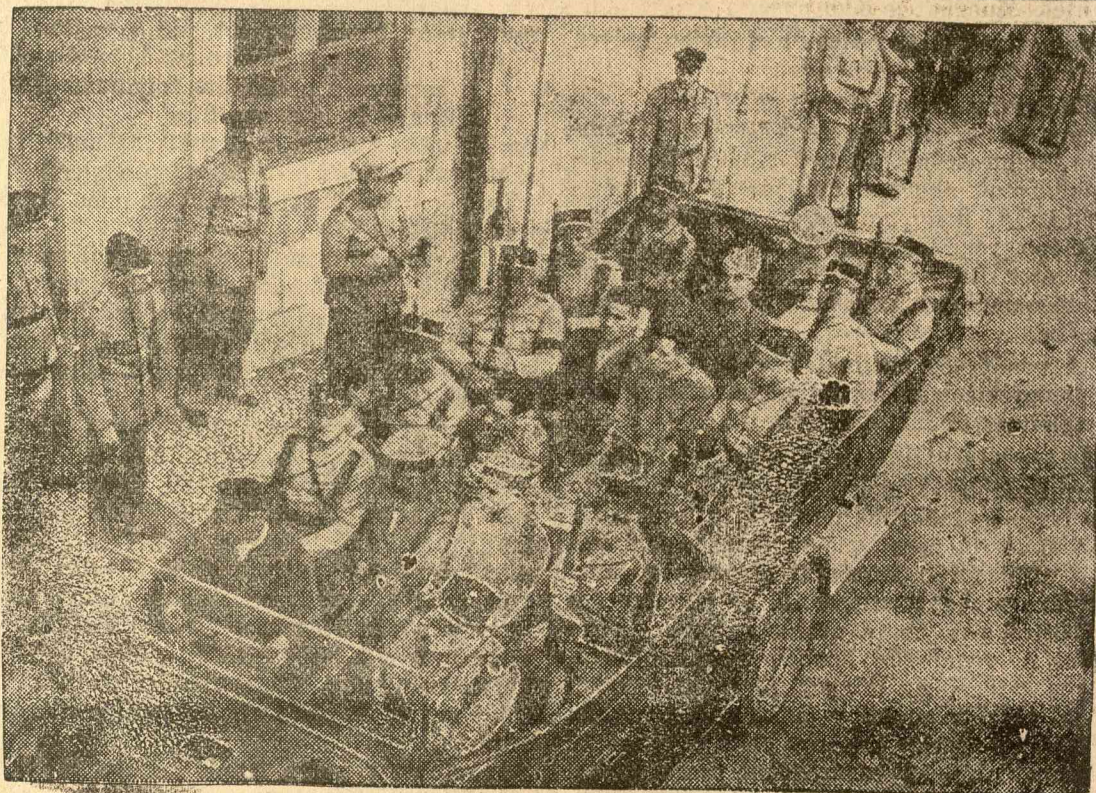
Összeállították a magyar válogatottat

Budapest, szept. 23.

A vasárnapi osztrákok elleni Európa kupa mérkőzésre Dietz Károly dr. szövetségi kapitány váratlanul már kedden összeállította csapatát a következőképpen: Pálincás, Pólgár, Fekete, Gyurcsó, Szücs, Lázár, Sas, Vincze, Toldi, Cseh, Titkos.

Tőrekvés-Colping komb. CST 1:0 (0:0)

Vasárnapra a CST vezetősége a satumarei Tőrekvés-Colping komb. kötötte le egy mérkőzésre, melyet 0:0 félidő után a satumarei kombinált 1:0 arányban nyert meg. A mérkőzés egyébként mindvégig élvezetes sportot nyújtott. Erdős jól biráskodott.

Lazadó matrózok

Az egyik spanyol hajón fellázadt matrózok utban a börtön felé

Idegbaja miatt öngyilkosságot követelt el egy reghini iparos

Reghin, szeptember 23.

Schoppelt Frigyes 61 éves reghini bádogos mester nővére házában felakasztotta magát. A szerencsétlen ember hosszú idő óta súlyos idegbajban szenvedett és ezért vált meg az élettől. Mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Időjárás

Élénkülő szél, változó felhőzet, néhány helyen záporosó zivatar. — A meleg mérséklődik.

Nagy pénzt fizetnek Önnek

tört aranyért, ezüstért és brilliánsért

HASLINGER

Bulevardul Regele Ferdinand No 8,

Benyújtották a munkás és tisztviselő jelölőlistákat a munkakamaránál

A szociáldemokraták külön listával indulnak

Oradea, szeptember 23.

Az oradeai munkakamarai választásra a jelöléseket kedden, folyó hó 22-én ejtették meg. — A jelölőlisták benyújtását izgalmas események előzték meg. Mint ismert, a Chis Péter féle nemzeti munkásszindikátus Bucurestiben paktumot kötött az országos szakszervezeti tanáccsal. A paktumot azonban az oradeai szervezetek nem akarták elfogadni. Szombaton Oradeára érkezett Flueraş Joan, aki a paktumot aláírta és itt három napon keresztül folytatott békeltető-tárgyalásokat. Már-már úgy látszott, hogy a paktum valóban létrejön, amikor váratlanul

a Chis Péter féle nemzeti munkásszindikátus jelentette be, hogy most már nem ismerik el a paktumot.

Hétfő este izgalmas tárgyalások voltak Chis Péter és társai hallani sem akartak a paktumról. Bancila prefektus közbelépésére végül kedd délelben állapították meg a végső határidőt a paktum elfogadására.

Kedd reggel Flueraş Darnara utazott, ahonnan délután tért vissza. Este 6 órakor Flueraş megjelent a Munkakamaránál és Samarineanu elnöknek bejelentette, hogy

nem tartják fenn a paktumot és tilakozásképpen nem vesznek részt a választáson.

A bejelentést jegyzőkönyvbe vették.

Este hét órakor a nemzeti szindikátushoz tartozó munkások benyújtották jelölőlistájukat. Ugyancsak jelöltek a tisztviselők és megalkalmazottak is.

A tisztviselői lista a következő: Rendes tagok: Samarineanu S. Mihály, Olentiu Ludovic, Kesztenbaum Márkus, George A. Petre, Kerekes István, Zalau, Simionescu Jancu mérnök Satumare, Kádár Miklós Oradea, Minoiu Jon mérnök Satumare, Milian Josif Oradea, Ujvárosi Petru Zalau. Póttagok: Popa Gheorghe, Győri Ferenc, dr Popa Livius, Rencher Jenő, Gyémánt Jenő, Ghiteşcu mérnök, Bodea Alois, Drocan D., Göndör Sándor, Jacsal Sándor.

A listát a jelölések és az ajánlások megvizsgálása után Samarineanu elnök elfo-

Naponta növekszik azok száma, akik „GASTRO D.”

világhírű amerikai gyógyszer által gyógyultak ki 10–15 éves makacs gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedésükből, amit nagyszámu köszönő hálalevél igazol.

GASTRO D.

kapható az ország minden gyógyszerárán és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130. lei utánvétellel Császár E. gyógyszerárán Bucureşti, Calea Victoriei 124.

Gyors tempóban folyik az angol csapatszállítás Palesztinába

Az angol hatóságok eddig 2646 arabot és 546 zsidót tartóztattak le

London, szeptember 23.

Az angol csapatszállítások Palesztina felé gyors tempóban folynak. Tegnap egy újabb szállítmány 1500 katonával indult utnak. Dyll altábornagy a palesztinai angol haderők prancsnoka tegnap Haifába érkezett, hogy személyesen irányítsa a csapatok kihajózását. Az angol kormány Egyiptomból is nagyszámu katonaságot irányított Palesztinába.

A zavargások nem csendesedtek el. Jeruzsálemben tegnap egy bombarobbanás alkalmával több ember megsebesült.

Az angol hatóságok az arab felkelés kezdete óta 2646 arabot és 546 zsidót tartóztattak le.

Satumare, Oprea Joan Satumare, Farkas János Satumare, Ceteras Petru Baia-Mare, Chiorean Ilie Zalau, Kellner Ödön Oradea, Pinteá Mihály Satumare, Pop Juliú, Ambrus Vasile, Rosenthal Márton, Kora Gábor Satumare, Kamuti Imre, Tokai János, Tirb Moise.

Samarineanu elnök ezt a listát is elfogadta és üdvözölte Chis Pétert, a nemzeti munkásszindikátus elnökét és Pop Alexandru alelnököt. Majd rövid beszédben rámutatott arra, hogy ő minden eszközzel azon volt, hogy a választás elkerülhető legyen, s a választásra fordítandó pénzt munkásjóléti célokra fordítsák.

Chis Péter rövid beszédben Samarineanu elnököt éltette.

— Végre elértük álunkat — mondotta.

Ugyanakkor, amikor a listákat a Munkakamaránál benyújtották, a szociáldemokrata munkások gyűlést tartottak a Teke Jönescu utcai munkásokthonban és dr Böszörményi Emil felszólalása után elhatározták, hogy

mégis résztvesznek a választáson, — még pedig önálló listával.

Másodszor gyilkolt a barsani gazdálkodó

Tővig mártotta a kést mostoha fia testébe,

mert ez édesanyja védelmére kelt

Sighet, szeptember 23.

Popan Juon 19 éves barsani legény a sigheti elmeorvóintézetben mint szolga volt alkalmazásban. Pár nappal ezelőtt szabadságot kért, hogy szüleit meglátogathassa. Édesanyja azt üzent neki a falujából, hogy fontos megbeszél: valója van vele családi ügyekben.

Popan megkapta a kért szabadságot s elindult Barsanba. Otthon az anyja elmondta, hogy pokol az élete, mióta második férjével, Godsa Péterrel kell együtt élnie. Elpanaszolta, hogy a férje milyen brutálisan bánik vele és az élete minden pokolnál kínzóbb, ha ez az ember berug és ilyen esetekben, ami elég gyakran fordul elő, — az élete is veszélyben forog. Szeretne szabadulni tőle, de nem mer elmenni, mert akkor a rabiátus ember bárhol találja meg, agyonütné, amint ezt már egy jó barátjával is megtette.

Popan Juon szomorúan hallgatta édesanyja panaszait és amint Godsa Péter, mostoha apja hazajött szemrehányásokat tett neki azért, mert anyjával olyan embertelenül bánt.

Szó szót követett és végül is veszekedés lett a sok beszédből. Godza unni kezdte a mind hangosabbá váló veszekedést és ezért előrántotta csizmaszárából a kést, és

kétszer döfött mostohafia testébe.

Popan Juon alig pár pernyi szenvedés után meghalt.

Godza Pétert a csendőrök letartóztatták és a sigheti ügyészség fogházába szállították.

Godza Pétert a csendőrök letartóztatták már kitöltött az itteni fogházban két évet. Valószínű, hogy ezért a gyilkosságaért jóval súlyosabb büntetést fog kapni.

Jöjjön velünk Bucurestibe

a román—magyar válogatott futballmérkőzésre

a **Friss Ujság, Magyarság, Mai Sport, Wagons-Lits** rendezésében induló
közvetlen gyors-különvonaton. — Indulás október 2-án, visszautazás október 4-én este.

Részvételi-díj oda-vissza **690** Lei

Kényelmes bőrüléssel kocsik, Számozott helyek. — A helyeket a jelentkezések sorrendjében jegyezzük elő.

Soha nem létezett kedvező alkalom! Jelentkezzék még ma!

Végleg megdőlt a salontai gyilkos alibije

Csaknem két hónap telt el már azóta, hogy Salontán meggyilkolták Szűcs György főszékeséget. A nyomozás egy hónap elteltével eredményre vezetett és Debau salontai rendőrfőnök elfogta Balaban Danila szökött katonát, akit a gyilkossággal gyanúsítottak. Már már első percekben komoly gyanúk merültek fel Balaban ellen, tekintetbe vették Balaban védekezését is. Balaban ugyanis azt mondta hogy ő Magyarországra szökött és július 26-án, a gyilkosság napján is ott tartózkodott.

Az oradeai rendőrség érdeklődésére tegnap délelőtt érkezett meg a budapesti rendőrség szikratávirata, amely szóról-szór-

ra a következőket tartalmazza:

"Hivatkozással a szeptember 14-iki nb. megkeresésükre, tisztelettel közöljük, hogy Balaban Danilát első ízben 1936 május hó 16, másodízben 1936 július 24-én toloncoltuk át a román határon. A soproni rendőrség hivatalos jelentése szerint jogtalan határátlépés miatt 5 napi elzárásra ítéltetett és június 26-án Ausztriába továbbított. Nem állapítható meg, hogy július 26. 27 és 28. napjain Magyarországon tartózkodott volna."

Ez a távirat tehát véglegesen lezárja a Balaban ügyet és kétségtelenné teszi, — hogy a salontai gyilkosságot ő követte el.

Tanácsos előbb az ágy alá nézni és azután feljelentést tenni a rendőrségen

Tegnap délelőtt egy kétségbeesett öregúr jelent meg a rendőrség bünygyi osztályán. Ehrlich Sámuel földbirtokos, Simion Stefan 23 uccai lakos elpanaszolta, hogy titokzatos lopás történt náluk. A délelőtti folyamán kinyitották az ablakot és alig múlt el 10 perc, amikor ismét bementek a szobába, s megrémülten látták, hogy az asztalról eltűnt a vaskazetta, amelyben 10 ezer lei készpénz s igen fontos iratok voltak. Kérte a rendőrséget, hogy kövessenek el mindent,

kerítsék kézre a betörőt és juttassák hozzá a pénzéhez.

A rendőrség detektívjei hozzáláttak a nyomozáshoz és várakozáson felül hamar nyomára akadtak a kazettának. Kimentek a helyszínre, hogy helyszíni szemlét tartsanak s amint az egyik detektív az ágy alá nézett hangosan felkiáltott: itt a kazetta!

A kazetta valóban az ágy alatt volt. A detektívek így hamar befejezték a nyomozást és a "károsult" azonnal visszavonta a feljelentést.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK

Bernát Jenő — Székely Julianna, Kálmán Andor — Reich Ági, Schwartz József — Grósz Margit, Friedländer Sándor — Schwartz Sarolta, Untariu Stefan — Ecaterina Popu, Bak József — Kovács Julianna, Gyarakai István — Sujtó Erzsébet, Hutiu Teodor — Eugenia Iancu, Niculescu Alexandru — Plesca Aurora, Kállai Béla — Bagosi Erzsébet, Clonda Augustin — Márkus Ilona Róza.

SZÜLETÉSEK

Major Huba Zsolt, Pap Viorica, Rappaport Tibor, Salamon László, Tischler Edina, Oros Otília, Dania Leontina, Kiss Gábor, Astilean Rozália, Pantea Ileana, Ovits Judit, Vas András, Cséki Ferenc, Kurucz Jenő, Toca Ioan, Szabó Maria, Sebestyén Ágnes, Ciorneschi Ioan, Rocsin Cornel Eugen, Márton Ottó, Illés János, Banciu Mária, Tóth Ferenc, Zambó József és Sándor, Coroiu Coriolan, Stoianov Ioan, Sás Erzsébet, Lebovits József.

HALALOZÁSOK:

Bárdi Erzsébet 41 éves, Scolac Justina 89 éves, Crisan Floare 28 év, Isai Joan 28 év, Róth Simeon 67 év, Bozantai Iosif 23 év, Szabó Klára 8 év, Cserna Jánosné 41 év, Molnár Sándor 68 év, Neumann Herman 73 év, Pálffy Boldizsár 63 év, Greskovics Imre 23 év, Here György 31 év, özvegy Schwartz Ferencné 71 éves, Vas Viorica 7 napos, Friedmann László 24 éves, Buzi István 71 év, Steiner Erzsébet 25 év, Mandel Bernát 68 év, Sipos Erzsébet Ilona 2 hónapos, Lefkovits Miklós 32 év, Gál Miklósné 40 éves, özv. Rosenberg Ignácné 76 éves, Zambó József 2 napos, Geszti Sándor 44 éves.

Mozgószínházak műsora:

Apolló: Ahol tilos a szerelem.
Heyman: Kék dandár.
Fórum: Audioscop.

— Árlejtések a városházán. Három árlejtést tartottak tegnap a városházán. A színház székeinek kijavítására megtartott árlejtést Szolga Ferenc kárpitos nyerte el. Két iskolajavítás munkálatait Székely Kálmán kapta meg.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják le a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Intelligens 26 éves református iparos megismerkedne nősülés céljából fiatal leánnyal, vagy asszonnyal, kinek 200—250 ezer lej havi jövedelme van. Nekem is van. Levelet "Körmoly" jellegre. 6421

ÁLLÁS

Jó fizetéssel állandó alkalmaztatásra kis családnak keresek perfekt főzni tudót, ki mondottan jómodoru intelligens nőt. Az illetőt mint családtag lesz kezelve és nyugodt kellemes otthont nyújtunk. Vidékről levelet a kiadóhivatal továbbít, helyi érdeklődők forduljanak címért szintén a kiadóhivatalhoz.

Jó megjelenésű intelligens úgynöknek, havi legalább 4000 lei jövedelmet biztosítunk helyben privát házak látogatása által. Cím a kiadóban. 6413

Jó bizonyítvánnyal azonnalra vagy 1-re keres kis uricsalád mindenek szakácsnét, ki perfektül főz. Cím a kiadóban. 6432

Német-román kisasszonyt délutánra és egy önálló mindenek szakácsnét azonnalra felvesz Str. Nic Jorga 21. II emelet ajtó 20.

Tanuló leányt felvesz a Pásztor Ede cég könyvkötészete. 6383

Egy kézimunkás felvétetik. Halász férfi szabó, Parcul Stefan cel Mare 9. 6430

Perfekt románul beszélő kisasszony délutánra gyermek mellé ajánlkozik. Cím: Szabó tisztító üzlet, Reg. Ferd. 2. 6429

VÉTEL-ELADÁS

10—15 holdnyi szántóföldet keresek megvételre Seleus község határában, lehet kisajátított is. Matos Géza műkertész Seleus Modern fehér fűszerberendezés teljesen új állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban.

ELADÓ Barak telepen Str. Profesor V. Parvan 21. számú ház 26 ezer lejért. 8.000 lej készpénzben, a többi havi részletre fizethető. 6392

Súlyesztő Singer varrógép sürgősen eladó. Str. Cuza Voda 26 kapuval szemben. 6431

60.000 lei óvadékkal megfelelő állást esetleg betársulást keresek esetleg vidékre. Nyéki Sándor, Str. Hilaria 6. 6441

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Str. Alexandri és Str. Petru Maior sarokházban vilamos megvilágítással egy szobás lakással. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 5000

Csinosan butorozott szoba a központban kiadó. Ciorogariu u. 15. földsz. 3. 6388

Diszkrét különbejáratu butorozott szobát keresek. Cím a kiadóba kérek. 6408

Egy szoba mellékhelyiséggel elsejére 100 lejért kiadó. Str. Drogumier Sylvia 8. Kallósné. 6404

6 oldal. „MAGYARSÁG”
1936 szeptember 25.
NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPÉN,
ORADEA.
Telefon: 380.